

Bewustwo(o)rding

De plofklas

Een kip weegt ongeveer 2½ kilo en in een legbatterij heeft zo'n dier zo'n 550cm² ter beschikking. Een basisschoolkind weegt gemiddeld 29 kilo en bij de nieuwbouw van een school krijgt elk kind 3,5m² ter beschikking, met daarbovenop voor de hele school nog 70m².

De legbatterijkip heeft iets minder ruimte dan het oppervlak van een A4'tje. Wetenschappers hebben vastgesteld dat het dierenwelzijn mede daardoor beneden de maat is, wat Stichting Wakker Dier aangezet heeft tot acties tegen de kiloknallers plofkip van Albert Heijn en Jumbo.

Vergeleken met de legbatterijkip heeft het basisschoolkind het maar goed. Het sommetje is makkelijk te maken: onder legbatterijcondities zou een mensenkind op school $29 : 2\frac{1}{2} \times 550 = 6380\text{cm}^2$ beschikbaar hebben. Dat is ongeveer het oppervlak van twee keer het tafelblad van een standaard schoolsetje. Dan is die 3,5m² toch al heel wat beter.

Wakker Dier streeft naar de invoering van scharrelstallen met legnesten, zitstokken en een vrije uitloop naar buiten van 4m² per hen. Hoe is het, in vergelijking daarmee, gesteld met de scharrelhuisvesting van onze basisschoolkinderen? De 3,5m² per leerling plus de eenmalige 70m² waarover eerder gesproken is, lijkt heel wat, maar dat is wel inclusief wc's, gangen met kapstokken, kamertjes voor de directeur en de ib'er, de opslag voor de kerstspullen en de vingerverf, het kopieerhok en het keukentje.

De roep om passend onderwijs, de vraag naar individualisering en differentiëring en de wens om speciale plekken in te richten voor het zelfstandig en samenwerken heeft de noodzaak voor meer ruimte doen groeien. Het gaat daarbij niet om scharrelruimte en om 'vrije uitloop' – al zou het voor sommige leerlingen heerlijk zijn om zo af en toe eens 'een wandelingetje te kunnen maken' zonder daarbij anderen te storen –, maar vooral om ruimte om goed onderwijs te geven.

Onlangs nam de Kamercommissie van Onderwijs 47 000 handtekeningen in ontvangst tegen de plofklas met meer dan 30 leerlingen. Staatssecretaris Dekker heeft inmiddels laten weten geen wettelijk maximum te willen stellen, al beseft hij dat er bij het gemiddelde van 23,3 leerlingen in een klas grote uitschieters zijn. 16% van de klassen telt meer dan 30 leerlingen. Kleinere klassen leiden niet automatisch tot betere resultaten, zegt de staatssecretaris. Grote klassen leiden wel tot meer werkdruk bij leraren, stelt de Algemene Onderwijs Bond. De staatssecretaris gaat over het geld, dus komt er voorlopig geen einde aan de plofklas. Hij wil teams aanmoedigen om te experimenteren met andere organisatie- en lesvormen. In legbatterijen hebben kippen soms snavelkappen op. Naast het gebruik van koptelefoons is dat misschien toch ook te overwegen.

Maar wat zou Wakker Dier daarvan vinden?